

2010-02-18

Ärende OMED 2009/69
Handling 16

Haparanda tingsrätt
Box 174
953 24 Haparanda

Ansökan om stämning

Kärande: Diskrimineringsombudsmannen (DO)
Box 3686
103 59 STOCKHOLM

Ombud: Jur kand Laine Strömngren
adress som ovan.

Svarande: HSB Bostadsrättsföreningen Hygget
(org. nr. 716415-8516)
Storgatan 80
953 31 Haparanda

Ombud: Advokat Sami Hietala
Box 2
952 21 Kalix

Saken: Skadestånd för brott mot 9 § lag (2003:307) om
förbud mot diskriminering.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansöker härmed om stämning mot
Bostadsrättsföreningen Hygget, nedan kallad för föreningen.

Yrkanden

DO yrkar att föreningen förpliktas att betala skadestånd för kränkning med 100 000 (hundratusen) kronor vardera till JaF, JF, HDFoch RF. På beloppen yrkas ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning till dess betalning sker.

Grunder

Föreningen tillhandahåller yrkesmässigt bostäder. JaF har kommit överens med säljaren *MK* om att hon skulle köpa hans lägenhet. JaF har nekats medlemskap i föreningen, med hänvisning till JaFs romska tillhörighet. Föreningen har angivit att romer inte får bo i föreningen och som skäl har uppgett att föreningen har dåliga erfarenheter av romer. Härigenom har JaF, JF, HDFoch RF missgynnats genom att behandlas sämre än andra skulle ha behandlats i en jämförbar situation.

Genom sitt agerande har föreningen utsatt JaF, JF, HDFoch RF för diskriminering som har haft samband med deras etniska tillhörighet och brutit mot 3 § p.1 jämfört med 9 § i lagen (2003:307) om förbud mot diskriminering (DFL). Hygget ska därför enligt 16 § i samma lag betala skadestånd för den kränkning som diskrimineringen inneburit.

Sakomständigheter

Bakgrund

JaF bodde i Finland med de tre barn som är missgynnade i detta mål. Barnen är födda 1991, 2001, och 2006. Hennes övriga tre barn bodde med sin far i Haparanda.

JaF ville flytta till Sverige för att bo nära sina barn samt att hon önskade att alla barnen skulle få en svensk skolgång, varför hon sökte en lägenhet i Haparanda. Hon hittade en lägenhet som var till salu via Blocket på Internet. JaF var tillsammans med fyra av sina barn och hennes före detta man, JL, på en visning av den aktuella lägenheten och de tyckte alla om den, varför JaF bestämde sig för att köpa den. JaF kom överens med säljaren, MK, om en

köpeskilling på 50 000 kronor och att MK skulle ordna med all administration kring köpet i syfte att JaF skulle bli godkänd av föreningen.

Kort därefter får JaF ett telefonsamtal från MK där han säger att föreningen inte godkänner JaF som medlem i föreningen med hänvisning till hennes romska tillhörighet. JaF ringer då upp vice ordförande i föreningen, KH, som bekräftar MKs uppgifter genom att säga att inga romer får bo på i föreningen eftersom han har dåliga erfarenheter av dem. JaF bemöter detta genom att poängtera att romer är individer och att hon inte har bott föreningen tidigare eller varit till besvär för föreningen. På detta svarar KH att inga ”zigenare” får bo i föreningen.

Försäljningen av lägenheten till JaF kom därmed inte till stånd.

Det är en mänsklig rättighet att inte utsättas för diskriminering. Föreningens agerande är en allvarlig kränkning av JaFs, JFs, HDFs och RFs rätt att få en bostad utan ovidkommande hänsyn till deras etniska tillhörighet. Rätten till bostad är en mycket viktig levnadsomständighet och en förutsättning för ett liv på lika villkor.

DO har drivit ett antal processer till domstol som synliggör en diskriminerande struktur som påverkar romers rätt till bostad. I många fall motiveras missgynnandet med hänvisning till en negativ föreställning om romer som grupp. Det aktuella målet är ett tydligt exempel på detta.

JaF är ensamstående med tre barn, varför hon blev särskilt utsatt och sårbar när föreningen utsatte henne för diskriminering. JaF blev mycket ledsen och kränkt av föreningens agerande. Även barnen blev ledsna och kränkta när de förstod att deras romska tillhörighet var skälet till att de inte fick flytta in i den lägenhet som låg i närheten av deras pappas bostad.

Skadestånd

Skadeståndsnivån i diskrimineringsmål ska motsvara EG-rättens krav på att de nationella sanktionerna skall vara ”effektiva, proportionerliga och avskräckande” (se artikel 15 i rådets direktiv (2000/43/EG) om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras

och etniska ursprung). I detta fall bör skadeståndsnivån vara högre än i andra diskrimineringsmål som rör varor och tjänster.

Diskrimineringen har i detta fall gett försvårande och långvariga effekter, vilket motiverar ett högt skadestånd. Som ovan konstaterats är tillgång till en bostad en mycket viktig levnadsomständighet. Föreningens diskriminerande agerande har påverkat JaFs möjligheter att påverka sitt och sina barns liv i den riktning som hon önskar. Det faktum att även JaFs barn drabbats av föreningens agerande samt att diskrimineringen varit avsiktlig är försvårande omständigheter.

Bevisning

Muntlig bevisning

1. Förhör under sanningsförsäkran med JaF angående omständigheterna kring sitt försök till köp av aktuell bostadsrätt samt om sina kontakter med säljaren och föreningen, till styrkande av att hon nekats medlemskap i föreningen och att detta har samband med hennes och barnens romska tillhörighet.
2. Förhör under sanningsförsäkran med JL, adress, angående JaFs telefonsamtal med vice ordförande, KH och omständigheter kring JaFs försök till köp av aktuell bostadsrätt, till styrkande av att hon nekats medlemskap i föreningen och att detta har samband med hennes och barnens romska tillhörighet.
3. Vittnesförhör med MK, Repslagargatan 1 B, 953 36 Haparanda, angående omständigheterna kring försöket av försäljningen av lägenheten till JaF och de kontakter som han hade med föreningen, till styrkande av att JaF nekats medlemskap i föreningen och att detta har samband med hennes och barnens romska tillhörighet.

Skriftlig bevisning

4. Yttrande från föreningen, daterad 29 april 2009, till styrkande av att JaF nekats medlemskap i föreningen och att detta har samband med hennes och barnens romska tillhörighet.

Ansökningsavgiften på 450 kronor har betalats till plusgirokonto 814108-7

Dag som ovan

Laine Strömgren

Bilagor:

1. Rättegångsfullmakt
2. Yttrande från föreningen 2009-04-29